

Uitvoeringsprogramma Deventer Energievisie 2026-2027

2 maart 2026

Inhoud

Inleiding	3
Thema lokaal energiesysteem	9
Thema Gebouwde Omgeving	15
Thema Industrie en Bedrijven	20
Thema Mobiliteit & Logistiek	24
Bijlage 1 Adviezen klimaatraad	29

Inleiding

Er is mondiale, landelijke en lokale energietransitie nodig om toename van CO₂ in de atmosfeer en daarmee verdere opwarming van de aarde tegen te gaan. Ons energiesysteem moet duurzamer worden door het gebruik van fossiele energiebronnen.

De energietransitie is een dynamische opgave die de laatste jaren onder andere sterk beïnvloed is door hoge energieprijzen, netcongestie en veranderende wetgeving. Dit zijn uitdagingen die kansen bieden voor versnelling naar nieuw energiesysteem in Deventer.

De Deventer Energievisie en het Ontwerp Omgevingsvisie 2040 zijn lokaal richtinggevende kaders. Hierin heeft de raad de visie en ambitie vastgelegd voor een duurzame stad. Dit tweede Uitvoeringsprogramma van de Deventer Energievisie vertaalt deze langetermijnvisie naar kortere termijndoelen, strategie en concrete inspanningen om daar te komen.

In dit Uitvoeringsprogramma beschrijven we wat de gemeente Deventer in 2026 en 2027 gaan doen om de doelen te bereiken. Continu houden we wereldwijde, Europese, landelijke, provinciale, regionale én lokale ontwikkelingen op het gebied van de energietransitie bij en passen dit toe in onze dagelijkse werkzaamheden. Daarom is het Uitvoeringsprogramma een adaptief document.

Naast externe ontwikkelingen sturen we op de effectiviteit van onze werkzaamheden. Soms zullen zaken versneld moeten worden, soms is het beter om even te vertragen vanwege onduidelijkheid over geld, juridische kaders of de planning van partners.

Het Uitvoeringsprogramma is onderverdeeld in de thema's Lokaal Energiesysteem, Gebouwde omgeving, Industrie & bedrijven, en Mobiliteit & Logistiek centraal. De programma's Circulariteit en Netcongestie kennen eigen beleidstrajecten binnen de gemeente.

Strategische doelen energietransitie

De Deventer energietransitie kent drie hoofdoelen: we werken aan een duurzaam, rechtvaardig en robuust energiesysteem. In het kort betekent dat het volgende:

1. **Duurzaam:** reductie van CO₂-uitstoot met tenminste 55% in 2030 vergeleken met 1990. Om de kans om dat te halen te vergroten programmeren we op 60% CO₂-uitstoot in 2030. In 2050 dragen wij als Deventer bij aan de landelijke ambitie om klimaatneutraal zijn. Landelijk wordt ernaar gestreefd dat de netto CO₂-uitstoot in 2050 nul is, dus dat de CO₂-uitstoot niet hoger is dan wat er vastgelegd wordt. Voor Deventer houdt dat in dat we het gebruik van fossiele brandstoffen voor het verwarmen van huizen en gebouwen, koken, de productie van stroom, industriële processen en vervoer tot een minimum willen beperken. Dat we toewerken naar een fossielvrije samenleving. Dat doe we onder andere door het isoleren van woningen te ondersteunen, zelf een warmtenet te realiseren en initiatieven voor opwek duurzame energie te faciliteren.
2. **Rechtvaardig:** energie is een basisbehoefte die voor iedere inwoner. Die moet in staat zijn om de energierekening te betalen. . De energietransitie is een breed maatschappelijk vraagstuk, waarvan de opbrengsten ten goede komen van de hele maatschappij en waarvan de kosten evenredig door de hele maatschappij gedragen worden. Omdat investeringen in duurzame energie hoog kunnen zijn, wordt gewerkt aan slimme financieringsconstructies en het benutten van subsidies. Daarnaast wordt bij de toewijzing van warmtebronnen rekening gehouden met het maatschappelijk belang, zodat de opbrengsten en voordelen eerlijk worden verdeeld. Iedereen moet kunnen profiteren van duurzame warmte, ongeacht inkomensniveau of woningtype. Bewoners krijgen bovendien de mogelijkheid om actief mee

te doen, bijvoorbeeld via lokale warmtenetten of omdat we inzetten op minimaal 50% lokaal eigendom bij energie-initiatieven.

3. **Robuust:** een stabiel energiesysteem. De continuïteit van energielevering is niet meer vanzelfsprekend en de energieprijzen kunnen zeer sterk fluctueren. Het elektriciteitsnet is niet in staat om de snelle toename van duurzaam opgewekte stroom op te vangen. We werken mee aan een robuust energiesysteem dat betrouwbaar is en voorbereid is op toekomstige ontwikkelingen. Leveringszekerheid staat daarbij voorop: ook een piekvraag tijdens koude periodes moet het systeem goed functioneren. Deventer zet in op een diversiteit aan lokale energiebronnen, verzwaring en uitbreiding van infrastructuur. Hiermee verkleinen we de afhankelijkheden en wordt de veerkracht te vergroot. Tegelijk wordt het systeem zo ingericht dat het flexibel kan inspelen op nieuwe technieken, veranderende klimaatomstandigheden, groeiende energievraag en nieuwe beleidsinzichten. Zo blijft de energievoorziening betrouwbaar, aanpasbaar en toekomstbestendig.

In dit uitvoeringsprogramma zijn voor 2026-2027 tactische doelen geformuleerd voor de thema's Lokaal Energiesysteem, Gebouwde Omgeving, Industrie & Bedrijven en Mobiliteit & Logistiek. De tactische doelstellingen zijn concreet en meetbaar en dragen bij aan het realiseren van de strategische doelstellingen. De meetbaarheid is noodzakelijk om goed te kunnen monitoren zodat zichtbaar wordt of we op koers liggen om de doelstellingen te halen.

Haalbaarheid klimaatdoelstellingen

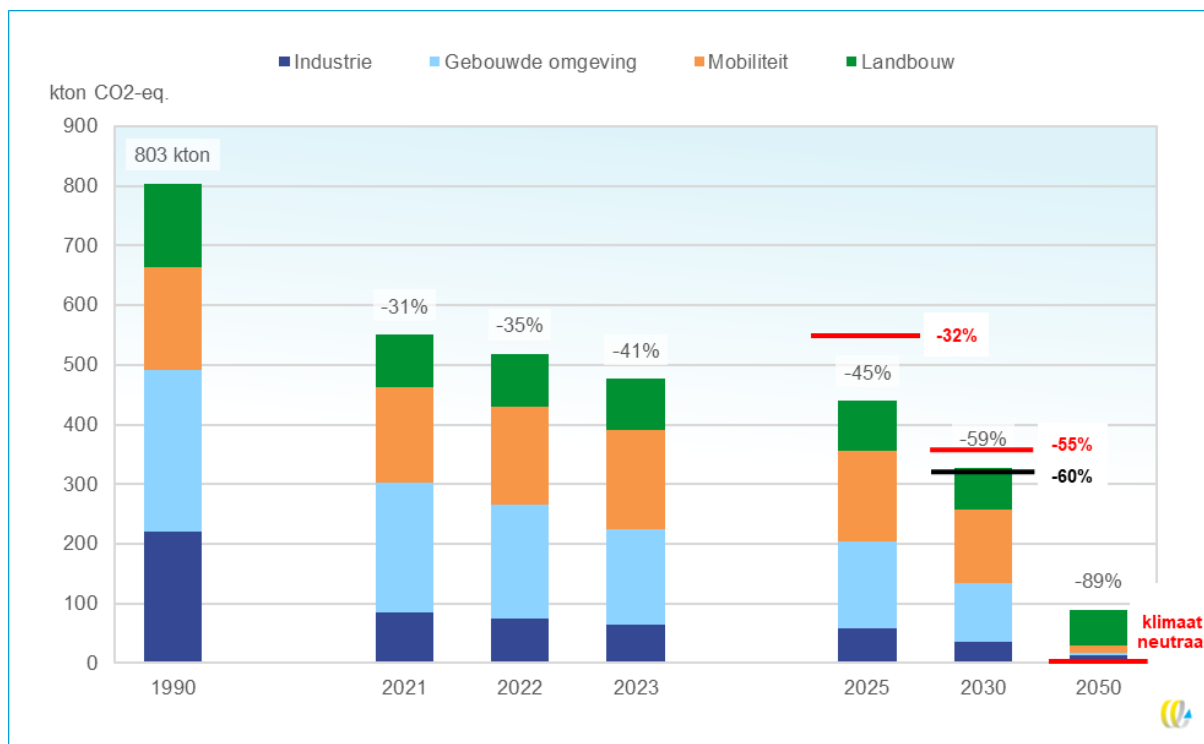
Om inzicht te krijgen in de haalbaarheid van de klimaatdoelstellingen is door adviesbureau CE Delft een doorrekening gemaakt. Hiervoor zijn de nieuwste emissiecijfers en recente ontwikkelingen in landelijk en gemeentelijk beleid gebruikt om inzicht te krijgen in de actuele stand van zaken. De Deventer Energievisie is de basis van het gemeentelijk beleid, inclusief de lopende en geplande activiteiten. Daarbij is ook het concept Warmteprogramma meegenomen in de doorrekening.

Uit de doorrekening blijkt dat met het huidige landelijke en gemeentelijke beleid we 59% emissiereductie halen in 2030 ten opzichte van 1990 en in 2050 89% (zie ook figuur 1). Daarmee halen we het streefpercentage van 60% net niet, maar zitten we ruim boven de doelstelling van 55% emissiereductie in 2030. Voor 2030 liggen we dus op koers. Hiervoor moeten we de lopende en geplande activiteiten in dit uitvoeringsprogramma wel realiseren.

Ondanks de goede uitkomsten van de doorrekening ligt Deventer nog een grote en ingewikkelde opgave te wachten. Ook nieuw Europees, landelijk of provinciaal beleid kan invloed hebben op de haalbaarheid van onze doelstellingen. Het is belangrijk dat we blijven anticiperen op nieuwe ontwikkelingen.

De doelstelling voor de opwek van hernieuwbare energie van 212 GWh in 2030 wordt niet gehaald. In 2023 is 110 GWh opgewekt (52%) en in 2030 wordt naar verwachting 120 GWh (57%) opgewekt. In 2032, het jaar waarin naar verwachting het Windpark Deventer A1 wordt gerealiseerd, wordt het opwekdoel wel gehaald.

Naast deze doorrekening zijn van 14 verschillende mobiliteitsmaatregelen het CO₂-reductie potentieel voor Deventer bepaald. Hiervan zijn 8 maatregelen opgenomen in dit Uitvoeringsprogramma.

Figuur 1: Ontwikkeling en prognose van de emissies in Deventer richting 2030 en 2050

Monitoring

Een effectief uitvoeringsprogramma voor de Deventer Energievisie vraagt om strakke en transparante monitoring, zodat duidelijk blijft of strategische en tactische doelstellingen daadwerkelijk binnen bereik liggen. Door middel van meetbare Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI's), zoals gerealiseerde CO₂-reductie, hoeveelheid woningen aangesloten op duurzaam warmtenet of aantal laadvoorzieningen, ontstaat een objectief beeld van de voortgang.¹ Regelmatige analyse van deze indicatoren maakt zichtbaar waar het uitvoeringsprogramma op koers ligt en waar afwijkingen ontstaan. Op basis daarvan kan tijdig worden bijgestuurd, bijvoorbeeld door prioriteiten te verschuiven, extra capaciteit in te zetten of processen te versnellen. Zo vormt monitoring niet alleen een thermometer, maar ook een sturingsinstrument om de gestelde doelen daadwerkelijk te halen. De monitor wordt in 2026 ontwikkeld.

Communicatie

Binnen de energietransitie spelen communicatie en participatie een grote rol. In Deventer maken we de keuze inwoners en bedrijven te informeren en te inspireren om ze zo aan te zetten tot verandering en het maken van andere keuzes. Uiteindelijk doen we meer dan communiceren en participeren: we willen inwoners handelingsperspectief bieden door ze op de hoogte te brengen van hun mogelijkheden binnen de energietransitie. Duurzaam Deventer is het startpunt voor inspiratie en informatie over duurzaamheid in de gemeente. De kernwaarden zijn begrijpelijk, eerlijk, persoonlijk en fun. Duurzaam Deventer maakt inwoners en organisaties op een laagdrempelige en positieve manier enthousiast over duurzaamheid². Het biedt heldere informatie en praktische handvaten om zelf of samen aan de slag te gaan.

In 2026 en 2027 bouwen we verder aan een herkenbaar, positief en toegankelijk duurzaamheidsmerk voor de gehele gemeente. We willen meer inwoners helpen duurzame stappen te zetten en het vergroten van de impact. Daarbij verbinden we partners, wijkinitiatieven en organisaties.

¹ Geeft (mede) invulling aan advies 7.2 'Monitoring van alle klimaatmaatregelen' van de Klimaatraad

² Geeft invulling aan advies 5.1 'Iedereen DOET mee!' van de Klimaatraad

In 2026 en 2027³ zijn er in ieder geval over de volgende onderdelen van de energietransitie communicatie-uitingen³:

- Energie besparen / isoleren (Deventer isolatie programma);
- Warmteplannen (Colmschate, de Worp, Bathmen, Zandweerd, Deltabuurt);
- VVE Aanpak;
- Klimaatraad;
- Soorten Management Plan (SMP);
- Klimaatsubsidies;
- Subsidie Ondersteuning lokale energie-initiatieven;

Het toepassen van participatie past bij Duurzaam Deventer. Om hier goed invulling aan te geven willen we nog meer aandacht voor te hebben⁴. Een aantal onderdelen staat al in de kinderschoenen, maar we willen dit graag verder uitwerken.

Onder andere door:

- Verenigingen, bewonersgroepen en duurzame partners betrekken in de uitvoering.
- Betrekken van inwoners door het toetsen van communicatie-concepten.
- Elk kwartaal themabijeenkomsten voor inwoners en organisaties te organiseren.
- Samenwerken permanente klimaatraad.

Klimaatraad

De gemeente Deventer werkt bij de uitvoering van haar klimaat- en energiebeleid samen met inwoners. In dat kader heeft de Deventer Klimaatraad in de zomer van 2024 haar eindrapport "*KomopTan!*" aangeboden. Dit rapport bevat 30 adviezen van 100 inwoners van Deventer. De adviezen zijn onderverdeeld in acht thema's: biodiversiteit, circulariteit, mobiliteit, energietransitie, het betrekken van inwoners, klimaatadaptatie, woningen en overkoepelende adviezen. De gemeenteraad heeft 29 van deze adviezen overgenomen en de opdracht meegegeven om deze – waar nodig – verder uit te werken en vervolgens te vertalen naar concrete uitvoering.

In 2025 is de gemeente Deventer gestart met de uitvoering van meerdere adviezen van de Klimaatraad, waaronder het starten van de realisatie van solar carports en het oprichten van een Adviesraad Energie en Klimaat. In totaal vallen negen adviezen binnen het nieuwe Uitvoeringsprogramma⁵. De andere adviezen zijn op andere plekken in de organisatie belegd. In 2026 en 2027 wordt verder gewerkt aan de uitvoering van de adviezen.

Lobby

De gemeente Deventer staat voor de uitdaging om in een snel veranderend energiesysteem haar belangen stevig te positioneren, en een gerichte lobby is daarbij onmisbaar. Door actief invloed uit te oefenen op regionale en landelijke besluitvorming kan Deventer versnelling realiseren in de ontwikkeling van warmtenetten, het benutten van aardwarmte en het oplossen van netcongestie. Tegelijk vraagt de uitbreiding van productie en opslag van duurzame energie en de aansluiting op de nationale waterstof-backbone om regelgeving, ruimte en middelen.

Een sterke lobby helpt Deventer om deze voorwaarden te verbeteren, investeringen aan te trekken en partnerschappen te smeden, zodat de stad tijdig kan aansluiten op het energiesysteem van de toekomst.

³ Concept projectplan Duurzaam Deventer 2026

⁴ Geeft invulling aan advies 7.4 'Evenwichtige participatie bij klimaatmaatregelen' van de Klimaatraad

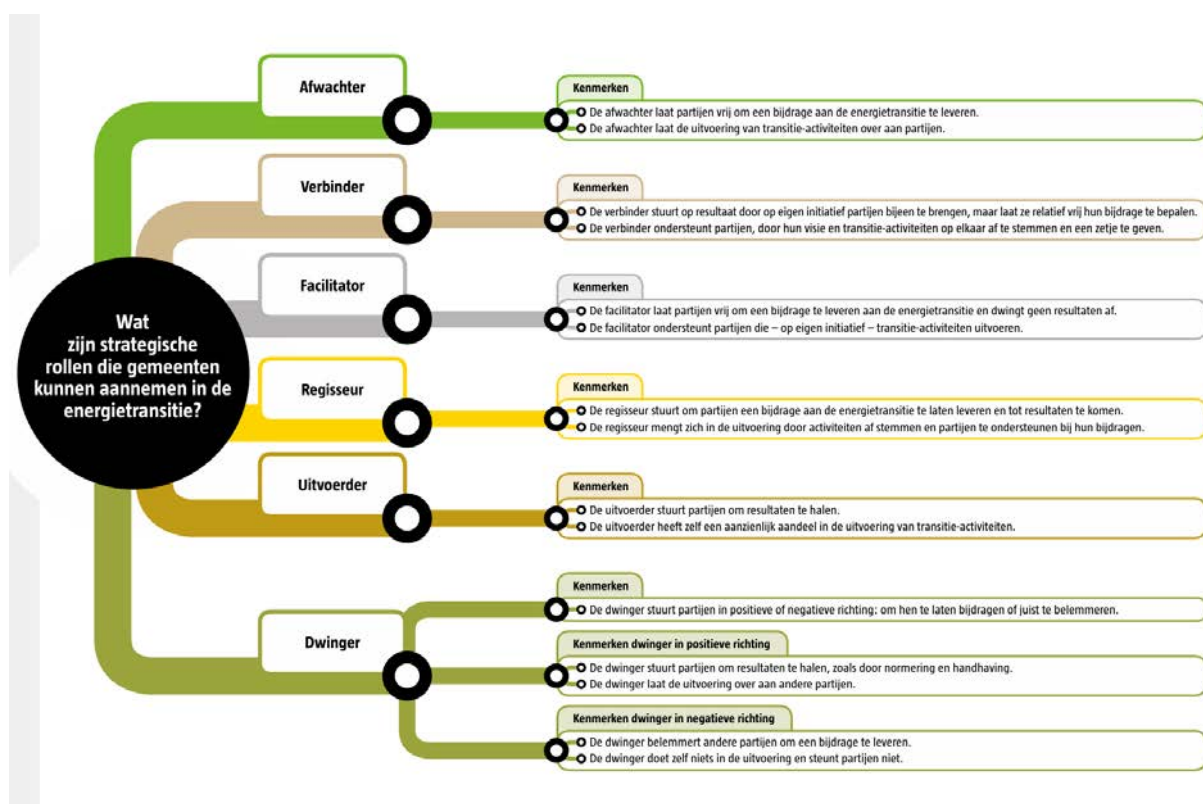
⁵ Zie bijlage 1

We geven gestructureerd vorm en inhoud aan de strategische samenwerking met andere overheden, netbeheerders en bedrijfsleven om de positie van Deventer te versterken en onze klimaatdoelen te realiseren.

Rol gemeente

De gemeente heeft van het Rijk een centrale rol gekregen in de lokale uitvoering van de energietransitie: zij plannen, faciliteren, reguleren en verbinden bewoners, netbeheerders en marktpartijen om wijken en gebouwen van het aardgas te halen en duurzame opwekking mogelijk te maken. Dit is een complexe en veelomvattende opgave, die veel raakvlakken heeft met andere opgaven en samenwerking vereist met steeds weer andere partners. Dit vraagt van de gemeente om haar positie en rol te bepalen op de verschillende onderdelen waar we aan werken. Wanneer welke rol het beste past is afhankelijk van de situatie. Hiervoor is het nodig om consistent onderbouwde en transparante besluiten te nemen. In de besluitvorming worden diverse zaken betrokken, zoals mate van invloed en (wettelijke) verantwoordelijkheid. Daarnaast zijn beschikbaarheid van financiële middelen, beschikbare ambtelijke capaciteit en politieke prioritering en urgentie, al dan niet extern gestuurd, bepalend voor de gemeentelijke rol.

Verschiedende rollen komen in de praktijk soms samen. Zowel voor onszelf als voor onze partners moeten wij steeds helder zijn over onze rol en positie. Daarmee voorkomen we dat er verwachtingen worden gewekt die niet waargemaakt kunnen worden. Om onze positie helder te maken, sluiten we aan bij de rollen zoals gedefinieerd in de wegwijzer 'Strategisch positie kiezen in de energietransitie'⁶: afwachter, verbinder, facilitator, regisseur, uitvoerder en dwinger (figuur 2). Gedurende de ontwikkeling van een opgave kan de rol en inzet van de gemeente veranderen. Bovendien zal een gemeente, afhankelijk van de situatie, steeds andere rollen kiezen of een combinatie daarvan.

Figuur 2: Strategische rollen van gemeenten in de energietransitie...

⁶ Strategisch positie kiezen in de energietransitie: wegwijzer voor gemeenten, De Argumentenfabriek

Gemeenten verschuiven van vergunningverlener en afwachter naar strategisch regisseur, facilitator en partner in lokale netwerken; ze combineren beleidssturing met gebiedsgerichte uitvoering en het mobiliseren van lokale partijen. Gemeenten treden steeds meer op als verbindende partij, met nadruk op draagvlak en tempo in uitvoering.

Samenhang met andere opgaven

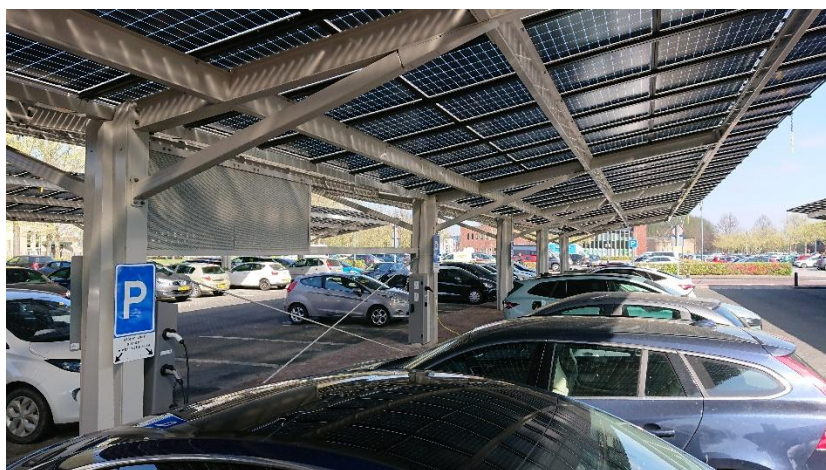
De energietransitie raakt vrijwel alle opgaven binnen de gemeente Deventer. Van ruimtelijke ordening, economie en woningbouw tot groen en sociaal beleid: de keuzes die we maken op het gebied van energie hebben directe gevolgen voor de inrichting van onze leefomgeving, de lokale economie en het welzijn van onze inwoners en andersom.

De energietransitie is nauw verbonden met andere maatschappelijke uitdagingen, in het bijzonder de transitie naar een circulaire samenleving, netcongestieproblematiek en de woningbouwopgave. Gezien de inhoudelijke overlap en verwevenheid, is nauwe samenwerking tussen deze beleidsterreinen noodzakelijk. Daarom is in dit uitvoeringsprogramma aangegeven waar er koppelingen zijn binnen de vier thema's en met andere beleidsthema's of programma's. Vooral de koppeling met netcongestie is groot. Het nieuwe prioriteringskader van Autoriteit Consument & Markt (ACM), die ingaat per 1 juli 2026, zal de afhankelijk verder versterken. Het prioriteringskader bepaalt hoe netbeheerders de schaarse transportcapaciteit op het stroomnet verdelen. Initiatieven die zorgen voor meer ruimte op het net worden als eerste aangesloten. Daarna is er voorrang voor sectoren en activiteiten met een belangrijke maatschappelijke functie – zoals woningbouw, ziekenhuizen, scholen en defensie – zodat deze zoveel mogelijk doorgang vinden. Beleid op het gebied van isolatie, opwek, gasloos maar ook over circulair bouwen, klimaatadaptatie en netneutraal aansluiten maakt woningbouw duurzamer maar ook complexer. Duurzaamheidseisen van de gemeente Deventer verschillen nu nog per project. Voor woningcorporaties en ontwikkelaars is eenduidigheid en voorspelbaarheid van beleid belangrijk. Ook de interne voorbereiding is makkelijker en efficiënter als de duurzaamheidseisen voor nieuwbouw duidelijk en integraal op elkaar afgestemd zijn.

Thema lokaal energiesysteem

Het energiesysteem is aan het veranderen. Van centraal naar decentraal. Van fossielrijk naar fossielvrij. Van continue inzetbare energiebronnen naar fluctuerende bronnen. Van een oneerlijke verdeling van lusten en lasten naar een rechtvaardig energiesysteem waarin iedereen een rol kan spelen. In het thema lokaal energiesysteem komt dit allemaal samen. Dit thema is gestructureerd in vier blokken: het energiesysteem van de toekomst, de productie van duurzame elektriciteit en gas, energieopslag, en governance, financiering en investeringen.

Door scenariostudies uit te voeren voor mogelijke richtingen van het energiesysteem houden we een blik op de toekomst en zijn we voorbereid de juiste stappen te zetten. Daarbij worden landelijke ontwikkelingen vertaald naar de schaal van Deventer, en nog een slag verder: naar wijken en bedrijventerreinen. Met integrale blik wordt naar het energiesysteem gekeken, want alleen zo kunnen de verschillende modaliteiten (elektriciteit, warmte, biogas, groengas en waterstof) goed geïntegreerd worden. De rol van opslag van deze modaliteit wordt cruciaal om schommelingen in vraag en aanbod op te vangen en voorkomt het aanleggen van over-gedimensioneerde infrastructuur.

Naast de technische aspecten wordt het lokale energiesysteem ook gevormd door iedereen die daar gebruik van maakt: inwoners, bedrijven, instellingen en overheden. Door samen te werken, nieuwe concepten zoals energiehub's en energiedelen uit te proberen, regels te stellen, en financiering beschikbaar te stellen, neemt de gemeente haar verantwoordelijkheid in de energietransitie.

In de Energievisie en het vorige Uitvoeringsprogramma was de naam van dit thema Elektriciteit. Het thema is hernoemd naar Lokaal energiesysteem, omdat dit beter past bij de noodzakelijke integrale benadering van het energiesysteem, de functie van de verschillende energiedragers daarin en de rol van de lokale samenleving.

1. ENERGIESYSTEEM VAN DE TOEKOMST

Tactische doelstellingen

1. Eind 2027 heeft de gemeente een concreet beeld van het energiesysteem in 2050, de energiemix en de rol van energieopslag, en de eerste vertaling hiervan naar gebiedsniveau is gemaakt.
2. Het aandeel lokaal verbruik van lokaal opgewekte duurzame energie stijgt. Door opwek en gebruik slim te koppelen maken bedrijven en huishoudens direct gebruik van lokaal opgewekte energie, waardoor de netbelasting afneemt.

Activiteiten

- In 2026 worden transitiepaden in beeld gebracht die inzicht geven in de keuzes en de momenten waarop die keuzes gemaakt moeten worden richting 2050. Deze paden geven inzicht in scenario's voor elektrificatie, waterstof, warmte en opslag, inclusief investeringsmomenten.⁷
- In 2026 wordt verkend of het nodig dan wel wenselijk is om het toekomstbeeld van het energiesysteem in een thematisch omgevingsprogramma vast te leggen. Indien blijkt dat dit nodig is, wordt in 2027 het plan van aanpak hiertoe opgesteld en in uitvoering gebracht.
- De scenarioanalyse van 2025 wordt van tijd tot tijd geactualiseerd wanneer ontwikkelingen daartoe aanleiding geven en in ieder geval in 2027.
- In 2026 ontwikkelt de gemeente een beleidsopvatting over Small Modular Reactors (SMR's) in relatie tot de plannen van de provincie Overijssel en de landelijke ambities voor SMR's. SMR's kunnen naar verwachting vanaf 2040 een rol spelen in stabiele elektriciteits- en warmtevoorziening. Dit vereist een zorgvuldige afweging op ruimtelijke, financiële en veiligheidsaspecten.
- In 2026 en 2027 onderzoekt de gemeente op gebiedsniveau waar smart energy hubs en netbewuste nieuwbouw meerwaarde hebben voor het energiesysteem en de ontwikkeling van bedrijventerreinen of woonwijken.⁸
- In 2026 en 2027 onderzoekt de gemeente welke soorten opslag nodig zijn voor zowel de verschillende type energiedragers als voor de opslagduur, waar er kansen zijn deze opslag te combineren met energieopwek of -verbruik en wat de rol van de gemeente hierin kan zijn.⁹

2. PRODUCTIE DUURZAME ELECTRICITEIT EN GASSEN

Tactische doelstellingen

3. Eind 2027 zijn de projecten die een bijdrage leveren aan de doelstelling voor duurzame elektriciteitsproductie uit de Deventer Energievisie, zoals de bestaande zon op veld initiatieven, het Windpark A1 en solar carports, verder ontwikkeld of gerealiseerd.¹⁰
4. Eind 2027 is een beleidsrichting vastgesteld door de gemeenteraad voor de productie van duurzame elektriciteit in 2040.
5. Vanaf 2028 wordt 1 miljoen m³ groengas geproduceerd (verbruik van ca. 10.000 huishoudens) in de groengashub Bathmen en is duidelijkheid over mogelijke ontwikkeling of uitbreiding van andere biogas- of groengashubs in Deventer.¹¹

⁷ Koppeling met het programma Netcongestie subthema Governance, Financiering en Investeringsmomenten.

⁸ Koppeling met de thema's Gebouwde Omgeving en Industrie en Bedrijven.

⁹ Koppeling met de subthema's Energieopslag en Governance, Financiering en Investeringsmomenten.

¹⁰ Koppeling met de thema's Industrie en Bedrijven en Mobiliteit.

¹¹ Koppeling met het thema Gebouwde Omgeving.

Activiteiten

Zon

- In 2026 en 2027 ondersteunt de gemeente de ontwikkeling van de bestaande zon op veld initiatieven met lokaal eigendom door eventueel trajecten te doorlopen voor gemeentelijke financiering en het uitvoeren van vergunningverlening.¹²
- In 2026 en 2027 ondersteunt de gemeente de ontwikkeling van solar carports met lokaal eigendom door te helpen met het vinden van geschikte locaties, eventueel trajecten te doorlopen voor gemeentelijk financiering, en het uitvoeren van vergunningverlening.¹³
- In 2026 onderzoekt de gemeente de wenselijkheid en mogelijkheden om de aanleg van zonnepanelen op particuliere woningen te stimuleren in relatie tot het afschaffen van de salderingsregeling.
- In 2026 en 2027 werkt de gemeente mee aan het programma Opwek van Energie op Rijksvastgoed (OER) om duurzame elektriciteitsproductie langs de A1 te ontwikkelen.

Wind

- In 2026 en 2027 ondersteunt de gemeente projecten die bijdragen aan het realiseren van de programmeringsafspraken Wind met de provincie Overijssel, onder andere door een traject voor gemeentelijke financiering te doorlopen.¹⁴
- In 2026 en 2027 is de gemeente betrokken bij de communicatie over en participatie bij het Windpark A1.
- In 2026 onderzoekt de gemeente aansluiting van het Windpark A1 op het elektriciteitsnet en maakt de gemeente afspraken hierover met de betreffende stakeholders.
- In 2026 en 2027 ontwikkelt de gemeente een strategie voor de duurzame opwek van elektriciteit richting 2040. Hierin wordt in ieder geval meegenomen de eventueel resterende windenergieopgave op basis van de programmeringsafspraken Wind, het nadere einde van de levensduur van de bestaande windmolens, en de eventueel resterende zonne-energieopgave op basis van de RES 1.0 doelstelling.

Biogas en groengas¹⁵

- In 2026 en 2027 ondersteunt de gemeente de realisatie van de groengashub Bathmen onder andere door de rol van de gemeente in het project nader te bepalen, een traject te doorlopen voor gemeentelijke financiering en het uitvoeren van vergunningverlening (indien nodig).¹⁶
- In 2027 wordt de mogelijkheid om met de hub van Deventer Noordstream biogas of groengas te produceren nader onderzocht.

¹² Koppeling met het subthema Governance, Financiering en Investeringsen.

¹³ Geeft invulling aan advies 4.5. 'Zonnepanelen als zonneschermen' van de Klimaatraad. Koppeling met het subthema Governance, Financiering en Investeringsen en het thema Mobiliteit.

¹⁴ Koppeling met het subthema Governance, Financiering en Investeringsen.

¹⁵ Geeft invulling aan advies 4.4. 'Ga slim om met warmte' van de Klimaatraad.

¹⁶ Koppeling met het subthema Governance, Financiering en Investeringsen.

3. ENERGIEOPSLAG

Tactische doelstellingen

6. Uiterlijk 2027 heeft de gemeente pilots voor collectieve energieopslag, zoals buurtbatterijen, vehicle-to-grid en Joul4Joule, mogelijk gemaakt en dit gebruikt om beleid rondom energieopslag te ontwikkelen.¹⁷

Activiteiten

- In 2026 en 2027 ondersteunt gemeente de ontwikkeling van buurtbatterijen door te helpen met het vinden van geschikte locaties, eventueel trajecten te doorlopen voor gemeentelijke financiering en het uitvoeren van vergunningverlening.¹⁸
- In 2026 onderzoekt de gemeente of Deventer geschikt is om een vehicle-to-grid pilot op te zetten. In 2027 wordt de pilot eventueel uitgevoerd.
- In 2026 en 2027 leert de gemeente van energieopslag in de Joule4Joule pilot waarin Slim Warmtenet Zandweerd als casus dient.
- In 2026 onderzoekt de gemeente welke mogelijkheden er zijn om individuele en collectieve energieopslag te stimuleren, onder andere via financiële instrumenten, ruimtelijke en juridische instrumenten, en samenwerking met inwoners, lokale energiecoöperaties, bedrijven en netbeheerders. Voor de zomer van 2026 informeert de gemeente de gemeenteraad hierover en over eventuele voorstellen om energieopslag in Deventer te bevorderen.
- In 2027 stelt de gemeente beleid en kaders op ten aanzien van elektriciteitsopslag (batterijen), waarin onder andere stimuleringsmogelijkheden worden verankerd.

4. GOVERNANCE, FINANCIERING EN INVESTERINGEN

Tactische doelstellingen

7. In 2026 en 2027 helpt de gemeente de ontwikkeling van zoveel mogelijk lokale energie-initiatieven met een subsidie of financiering.
8. In 2027 loopt een pilot voor zelflevering of energiedelen.
9. Eind 2026 heeft de gemeente een werkwijze om consistent onderbouwde en transparante besluiten te nemen over de gemeentelijke rolname in de energietransitie.
10. Eind 2026 is de rol van de gemeente Deventer in de diverse landelijke, provinciale en regionale overlegstructuren (ambtelijk en bestuurlijk) geactualiseerd, duidelijk en doelgericht.
11. Eind 2027 heeft de gemeente een beeld van de benodigde investeringen van publieke en private partijen in de energietransitie in Deventer.¹⁹

¹⁷ Koppeling met de thema's Gebouwde Omgeving en Mobiliteit, en het programma Netcongestie

¹⁸ Koppeling met het subthema Governance, Financiering en Investerings.

¹⁹ Koppeling met het subthema Energiesysteem van de toekomst.

Activiteiten

- In 2026 onderzoekt de gemeente de mogelijkheden voor zelflevering of energiedelen en treft de voorbereidingen om in 2027 een pilot te starten. Bij zelflevering wordt elektriciteitsverbruik en -productie dat gelijktijdig plaatsvindt op verschillende gemeentelijke aansluitingen administratief verrekend. Bij energiedelen wordt ook de samenwerking gezocht met andere energiegebruikers en -producenten, zoals bedrijven, instellingen en inwoners.
- In 2027 monitort de gemeente de pilot voor zelflevering of energiedelen.
- In 2026 en 2027 informeert de gemeente inwoners over de subsidie Ondersteuning lokale energie-initiatieven en stimuleert het aanvragen van de subsidie.
- In 2026 en 2027 ondersteunt de gemeente lokale energie-initiatieven met het verstrekken van subsidies.
- In 2026 en 2027 evalueert de gemeente de subsidieverordening en inspanningsverplichting voor het realiseren van lokaal eigendom en rapporteert hierover aan de raad in september 2026 en september 2027.
- In 2026 en 2027 doorloopt de gemeente met lokale energie-initiatieven trajecten om te onderzoeken of een gemeentelijk garantstelling voor een lening van het Energiefonds Overijssel of een gemeentelijke lening een passende financiering is en verstrekken we deze bij een positieve uitkomst.
- Eind 2026 heeft de gemeente een werkwijze ontwikkeld om de rolneming van de gemeente in de energietransitie richting te geven. Dit gaat om de rolneming in diverse energieprojecten, zoals smart energy hubs, buurtbatterijen of warmtenetten.
- In 2026 bepaalt de gemeente haar rol in de Energietafel West-Overijssel en Energyboard Overijssel, ook in relatie tot het nieuwe programma Nationaal Energiesysteem. Hierbij zorgen we voor een duidelijke positionering van Deventer als actieve partner in kennisdeling en projectontwikkeling.
- De gemeente draagt bij aan landelijke en regionale samenwerkingsverbanden, zoals de Interbestuurlijke Samenwerkingsafspraken van het Nationaal Energiesysteem, VNG, G40, het Uitvoeringsprogramma van de Energievisie Overijssel en de Energietafel West-Overijssel. De bijdrage richt zich op het delen van praktijkervaringen, het versnellen van lokale projecten en het benutten van financieringsmogelijkheden uit deze netwerken.
- In 2026 en 2027 maakt de gemeente een overzicht van de benodigde investeringen in de energietransitie in Deventer door inwoners, bedrijven en overheden. Hierin wordt rekening gehouden met wettelijke verplichtingen, uitkomsten van de scenarioanalyse en de rolneming van gemeenten in diverse energieprojecten. Dit overzicht wordt op basis van ontwikkelingen doorlopend bijgewerkt.²⁰

Tactische doelstellingen (geprioriteerd op volgorde)

1. Eind 2027 heeft de gemeente een concreet beeld van het energiesysteem in 2050, de energiemix en de rol van energieopslag, en de eerste vertaling hiervan naar gebiedsniveau is gemaakt.
2. Eind 2027 is een beleidsrichting vastgesteld door de gemeenteraad voor de productie van duurzame elektriciteit in 2040.
3. In 2026 en 2027 helpt de gemeente de ontwikkeling van zoveel mogelijk lokale energie-initiatieven met een subsidie of financiering.

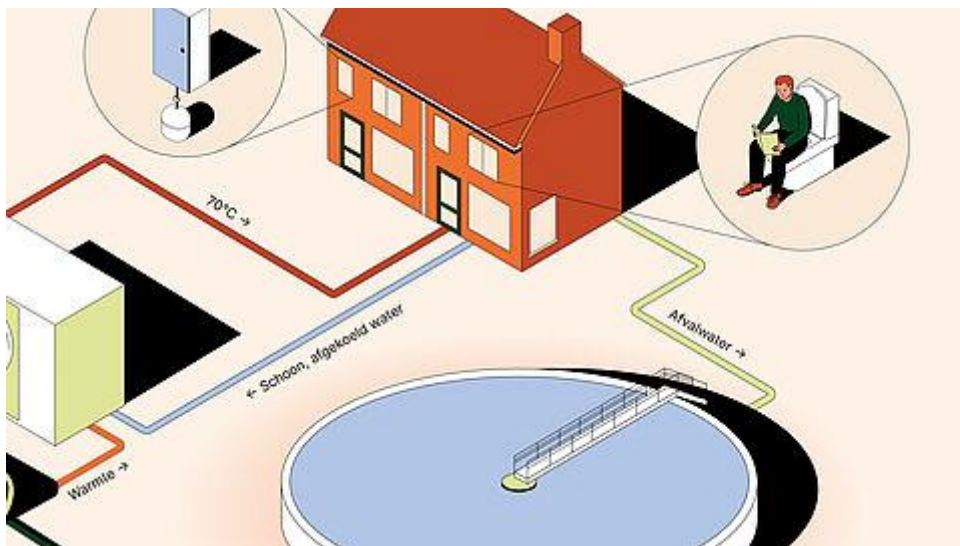
²⁰ Koppeling met het subthema Energiesysteem van de toekomst.

4. Uiterlijk 2027 heeft de gemeente pilots voor collectieve energieopslag, zoals buurtbatterijen, vehicle-to-grid en Joul4Joule, mogelijk gemaakt en dit gebruikt om beleid rondom energieopslag te ontwikkelen.
5. Het aandeel lokaal verbruik van lokaal opgewekte duurzame energie stijgt. Door opwek en gebruik slim te koppelen maken bedrijven en huishoudens direct gebruik van lokaal opgewekte energie, waardoor de netbelasting afneemt.
6. Eind 2027 zijn de projecten die een bijdrage leveren aan de doelstelling voor duurzame elektriciteitsproductie uit de Deventer Energievisie, zoals de bestaande zon op veld initiatieven, het Windpark A1 en solar carports, verder ontwikkeld of gerealiseerd.
7. Vanaf 2028 wordt 1 miljoen m³ groengas geproduceerd (verbruik van ca. 10.000 huishoudens) in de groengashub Bathmen en is duidelijkheid over mogelijke ontwikkeling of uitbreiding van andere biogas- of groengashubs in Deventer.
8. Eind 2027 heeft de gemeente een beeld van de benodigde investeringen van publieke en private partijen in de energietransitie in Deventer.
9. Eind 2026 heeft de gemeente een werkwijze om consistent onderbouwde en transparante besluiten te nemen over de gemeentelijke rolgeving in de energietransitie.
10. In 2027 loopt een pilot voor zelflevering of energiedelen.
11. Eind 2026 is de rol van de gemeente in de diverse landelijke, provinciale en regionale overlegstructuren (ambtelijk en bestuurlijk) geactualiseerd, duidelijk en doelgericht.

Thema Gebouwde Omgeving

De energievoorziening verandert ingrijpend. De afhankelijkheid van fossiele brandstoffen neemt af en maakt plaats voor duurzame alternatieven. Dit geldt ook voor de manier waarop gebouwen worden verwarmd en warm tapwater wordt geleverd. Het gebruik van aardgas voor verwarming en warm water is verantwoordelijk voor een aanzienlijk deel van de CO₂-uitstoot in Nederland, en dus ook in Deventer. Door over te stappen van aardgas op duurzame warmtebronnen kan deze uitstoot fors worden verminderd. Tegelijkertijd wordt de warmtevoorziening minder kwetsbaar voor de beschikbaarheid en prijs van fossiele brandstoffen, in het bijzonder aardgas. Ook neemt de afhankelijkheid van buitenlandse gaslevering af, wat de stad minder gevoelig maakt voor prijsfluctuaties en geopolitieke invloeden. Tegelijkertijd heeft de overstap van aardgas naar duurzame warmteoplossingen gevolgen voor het elektriciteitsnet.

De warmtetransitie in de gebouwde omgeving is een grote opgave. Doel is om per wijk of gebied over te gaan op duurzame alternatieven zoals warmtenetten, all-electric oplossingen (warmtepompen) of hybride systemen. Een belangrijk project is de aanleg van Slim Warmtenet Zandweerd, dat 2.200 woningen van duurzame warmte kan voorzien.

Deventer heeft in 2025 de principes voor het warmteprogramma vastgesteld dat naar verwachting in 2026 aan de raad ter besluitvorming wordt voorgelegd. Het warmteprogramma geeft richting aan de verduurzaming van de warmtevoorziening en legt vast welke stappen en keuzes daarbij worden gemaakt. Het vormt daarmee een belangrijk instrument om invulling te geven aan de lokale klimaatdoelen en aan de nationale afspraken over de warmtetransitie. Het vormt ook de inhoud van het thema Gebouwde Omgeving in dit Uitvoeringsprogramma.

Algemeen

Tactische doelen

1. Het aardgasverbruik in de gebouwde omgeving is in 2027 met 52% gedaald ten opzichte van 2010.
2. In 2026 is het Warmteprogramma 2026-2035 vastgesteld, afhankelijk van landelijke wetgeving en uitkomsten onderzoeken uiterlijk eind 2027.
3. In 2027 is de kavelstrategie opgesteld.

4. Eind 2027 is de potentie van nog onzekere collectieve warmtebronnen verder in beeld gebracht.
5. In 2026 wordt een tweejaarlijks uitvoeringsprogramma voor de jaren 2026-2027 opgesteld en uitgevoerd waarin in het samenwerkingsverband FBCW (Fossielvrij, Betaalbaar en Circulair Wonen, met woningcorporaties en Enexis) de plannen worden geconcretiseerd richting een aardgasvrije gebouwde omgeving.
6. Eind 2027 is gestart met de verduurzaming van vijf gemeentelijke gebouwen en voorzieningen (o.a. pompen en gemalen).
7. In 2026 is gestart met een projectmatige aanpak van monitoring en datagedreven werken in de warmtetransitie.

Maatregelen

- Opstellen Warmteprogramma 2026-2035. De planning hangt af van de uitkomsten van verdiepende onderzoeken en landelijke ontwikkelingen.
- Onderzoeken ten behoeve van het warmteprogramma:
 - Warmtenetten op basis van collectieve all-electric warmtepompen & aquathermie (2026)
 - Ondiepe bodemenergie en WKO's tot 50 meter diep (2026)
 - Kleinschalige inzet van aquathermie (2026)
 - Verder onderzoek naar warmte uit drinkwater (2027)
 - In de warmteplannen onderzoeken we kleinschalige lokale warmteoplossingen per gebied
 - Groen gas/biogas: onderzoek naar de mogelijkheden voor groen gas/biogas wordt verder uitgewerkt (2026)
 - Waterstof: mogelijkheid inzet waterstof voor bestaande warmtenetten wordt onderzocht (2026)
- Beleidsontwikkeling:
 - Langetermijnstrategie (kleinschalige) collectieve warmteoplossingen (bestaand en nieuwbouw) en de governance, financiering en operationalisering
 - Beleid voor WKO's en interferentie
 - Kavelstrategie
- Geothermie: uitvoeren plan van aanpak samenloop drinkwater en geothermie samen met Provincie Overijssel en Vitens.
- Uitvoering geven aan het door FBCW opgestelde uitvoeringsprogramma samen met woningcorporaties en Enexis om woningen gebiedsgericht te verduurzamen het verbeteren van energienetwerken.
- Verduurzamen gemeentelijk vastgoed en uitvoering geven aan de portefeuillestrategie. Het beeld is om vijf panden op pandniveau te verduurzamen en dit te koppelen aan groot onderhoud.
- Onderzoek en realisatie energiebesparing bij gemeentelijke pompen en gemalen.
- Opstellen en uitvoeren plan van aanpak voor monitoring van en datagedreven werken binnen de warmtetransitie.

Gebiedsgerichte aanpak (warmteplannen)

Tactische doelen

8. In 2027 is een publiek gemeentelijk warmtebedrijf opgericht.
9. In 2027 is de uitkoppeling van de RWZI met Slim Warmtenet Zandweerd gerealiseerd en zijn Warmtecentrales I en II in bedrijf.
10. Uitvoering bestaande warmteplannen wordt voortgezet en geactualiseerd waar nodig.²¹
11. Er is gestart met de gebiedsgerichte aanpak (warmteplannen)²² in

²¹ het spoor Verzwaren, programma netcongestie wordt meegenomen

²² beschikbaarheid elektriciteit / netcongestie wordt meegenomen

- a. Rivierenbuurt (2026)
- b. Oranjekwartier en Tuindorp (2026)
- c. Dorp Colmschate, Snipperling, Essenerveld, Bannink en Swormink (2027)
- d. Borgele en Platvoet (2027)

Maatregelen

- Oprichten en in gebruik nemen van een publiek gemeentelijk warmtebedrijf voor de realisatie van Slim Warmtenet Zandweerd.
- Realisatie van de uitkoppeling van de RWZI met SWZ en Warmtecentrales I en II.
- Uitvoering geven aan en waar nodig actualiseren van lopende warmteplannen (vastgesteld of in ontwikkeling): Zandweerd, Bathmen, De Hoven, Colmschate en Deltabuurt.
- Opstellen en daarna uitvoeren van nieuwe gebiedsgerichte warmteplannen.
 - o Rivierenbuurt (2026)
 - o Oranjekwartier en Tuindorp (2026)
 - o Dorp Colmschate, Snipperling, Essenerveld, Bannink en Swormink (2027)
 - o Borgele en Platvoet (2027).

Gemeentebrede ondersteuning

Tactische doelen

- 12. In 2026 en 2027 zijn inwoners, bedrijven en organisaties gestimuleerd en ondersteund bij verduurzaming van hun woning of gebouw.
- 13. In 2026 en 2027 jaarlijks 1.150 toegekende subsidieaanvragen Deventer Isoleert.
- 14. In 2026 en 2027 zijn inwoners met risico op energiearmoede ontzorgd bij de verduurzaming van hun woning.
- 15. Eind 2027 zijn 80 VvE's door de gemeente met VvE-beheerders en andere partners ondersteund en hebben stappen gezet richting verduurzaming (bijv: training gevolgd, draagvlak gecreëerd, mogelijkheden in kaart gebracht, etc.). 10 hiervan hebben een investeringsbesluit genomen.
- 16. Er is een ondersteuningsaanpak opgezet voor de volgende doelgroepen:
 - Bedrijven, samen met bedrijfsleven en ODIJS (2026)²³
 - Particuliere verhuurders (2026)
 - Maatschappelijk vastgoed (2027)

Maatregelen

- Deventer Isolatie Programma: 1. Subsidie Deventer Isoleert: voor woningeigenaren (met een maximale WOZ-waarde conform de SPUK LAI) voor het isoleren van hun woning en 2. Deventer Helpt: extra ondersteuning voor woningeigenaren met risico op energiearmoede.
- Ondersteuning woningeigenaren bij de verduurzaming van hun woning via het Energiehuis en de vrijwillige energievoaches van Deventer Energiecoöperatie.
- Intensiveren van de samenwerking met Deventer Energiecoöperatie voor de verdere uitbreiding en professionalisering van het ondersteuningsaanbod.
- In 2026 starten we met verdere ondersteuning van lokale duurzaamheidsinitiatieven, o.a. door het opstellen van een subsidieregeling.
- Aanbieden van onafhankelijk energieadvies en maatwerkplan voor particuliere woningeigenaren, mogelijk met een eigen bijdrage. Deze helpen inwoners bij het vergelijken van offertes en het opstellen van een individueel stappenplan met een bijbehorend financieel overzicht om tot een aardgasvrije woning te komen.

²³ Koppeling met thema I&B

- Ondersteunen met het Soorten Management Plan (SMP) van inwoners en bedrijven in de bebouwde kom om verantwoord natuurinclusief te isoleren.
- Formulierenhulp bij aanvraag van subsidies en leningen. Er wordt gewerkt aan een bredere inzet van een 'formulierenbrigade', die niet alleen klanten van Deventer Helpt maar in de toekomst iedere inwoner kan ondersteunen bij het aanvragen van subsidies en leningen.
- Opzetten van een subsidieregeling zodat groepen huiseigenaren samen aan de slag kunnen met energiebesparing in hun woning.
- Vergunningsprocessen voor vergunningsplichtige verduurzamingsmaatregelen versnellen en vereenvoudigen. We onderzoeken hoe vergunningverlening voor verduurzamingsmaatregelen beter kan worden gefaciliteerd, zodat inwoners sneller en met minder administratieve lasten aan de slag kunnen. Daarnaast wordt bekeken waar het nodig is om regels (indien mogelijk) aan te passen.
- Energieklussendienst: financieren en ondersteunen van klussendiensten in zes wijken om inwoners te helpen met eenvoudige klusjes om te besparen via de Deventer Werkplaats (georganiseerd door Stichting 2Gether).
- Uitvoering geven aan ondersteuning van VvE's bij de verduurzaming van hun complexen.
- Opstellen en uitvoeren doelgroepenaanpakken:
 - Bedrijven (2026)
 - Particuliere verhuurders (2026)
 - Maatschappelijk vastgoed (2027).

Nieuwbouw

Tactische doelen

1. Nieuwbouw wordt netbewust en met toekomstbestendige warmteoplossingen ontwikkeld en ingericht op het energiesysteem van de toekomst. Dit gaat onder andere om Wechelerhoek, Roto en Baarlerhoek.²⁴
2. In FBCW-verband wordt toegewerkt naar de norm van netbewuste nieuwbouw met toekomstbestendige warmteoplossingen in de nieuwbouwprojecten.²⁵

Maatregelen

- Netbewuste nieuwbouw: ontwikkeling en toepassing van principes voor netbewuste nieuwbouw en toekomstbestendige warmteoplossingen om woningbouwopgave van 11.000 woningen tot 2035 in Deventer doorgang te laten vinden.
- Afspraken maken met FBCW-partners in het tweejaarlijkse uitvoeringsprogramma over netbewuste nieuwbouw met toekomstbestendige warmteoplossingen van woningcorporatiebezit.

Tactische doelstellingen (in prioritaire volgorde)

1. Het aardgasverbruik in de gebouwde omgeving is in 2027 met 52% gedaald ten opzichte van 2010.
2. In 2026 is het Warmteprogramma 2026-2035 vastgesteld, afhankelijk van landelijke wetgeving en uitkomsten onderzoeken uiterlijk eind 2027.
3. In 2027 is de kavelstrategie opgesteld.
4. In 2027 is een publiek gemeentelijk warmtebedrijf opgericht.
5. In 2027 is de uitkoppeling van de RWZI met Slim Warmtenet Zandweerd gerealiseerd en zijn Warmtecentrales I en II in bedrijf.

²⁴ gekoppeld aan programma Netcongestie

²⁵ gekoppeld aan programma Netcongestie

6. Nieuwbouw wordt netbewust en met toekomstbestendige ontwikkeld en ingericht op het energiesysteem van de toekomst. Dit gaat onder andere om Wechelerhoek en Baarlerhoek.²⁶
7. In FBCW-verband wordt toegewerkt naar de norm van netbewuste nieuwbouw met toekomstbestendige warmteoplossingen in de nieuwbouwprojecten.²⁷
8. In 2026 en 2027 zijn inwoners, bedrijven en organisaties gestimuleerd en ondersteund bij verduurzaming van hun woning of gebouw door middel van gerichte communicatie, advisering en ontzorging.
9. In 2026 wordt een tweejaarlijks uitvoeringsprogramma voor de jaren 2026-2027 opgesteld en uitgevoerd waarin in het samenwerkingsverband FBCW (Fossielvrij, Betaalbaar en Circulair Wonen, met woningcorporaties en Enexis) de plannen worden geconcretiseerd richting een aardgasvrije gebouwde omgeving.
10. Uitvoering bestaande warmteplannen wordt voortgezet en geactualiseerd waar nodig.²⁸
11. In 2026 en 2027 jaarlijks 1.150 toegekende subsidieaanvragen Deventer Isoleert.
12. In 2026 en 2027 zijn inwoners met risico op energiearmoede ontzorgd bij de verduurzaming van hun woning.
13. Eind 2027 zijn is de potentie van nog onzekere collectieve warmtebronnen verder in beeld gebracht.
14. Eind 2027 zijn 80 VvE's door de gemeente met VvE-beheerders en andere partners ondersteund en hebben stappen gezet richting verduurzaming (bijvoorbeeld: training gevolgd, draagvlak gecreëerd, mogelijkheden in kaart gebracht, etc.). 10 hiervan hebben een investeringsbesluit genomen.
15. In 2026 is gestart met een projectmatige aanpak van monitoring en datagedreven werken in de warmtetransitie.
16. Er is gestart met de gebiedsgerichte aanpak (warmteplannen)²⁹ in
 - a. Rivierenbuurt (2026)
 - b. Oranjekwartier en Tuindorp (2026)
 - c. Dorp Colmschate, Snipperling, Essenerveld, Bannink en Swormink (2027)
 - d. Borgele en Platvoet (2027)
17. Er is een ondersteuningsaanpak opgezet voor de volgende doelgroepen:
 - a. Bedrijven, samen met bedrijfsleven en ODIJS (2026)
 - b. Particuliere verhuurders (2026)
 - c. Maatschappelijk vastgoed (2027)
18. Eind 2027 is gestart met de verduurzaming van vijf gemeentelijke gebouwen en voorzieningen (o.a. pompen en gemalen).

²⁶ gekoppeld aan programma Netcongestie

²⁷ gekoppeld aan programma Netcongestie

²⁸ het spoor Verzwaren, programma netcongestie wordt meegenomen

²⁹ beschikbaarheid elektriciteit / netcongestie wordt meegenomen

Thema Industrie en Bedrijven

De energietransitie op Deventer bedrijventerreinen en in de industrie vraagt om een integrale benadering: zowel gebiedsgericht als per individueel bedrijf. Door toenemende netcongestie, de verduurzamingsopgave in logistiek, processen en gebouwen, en onze ambitie voor een sterk vestigingsklimaat, is intensieve samenwerking tussen bedrijven, gemeente en partners essentieel.

Tactische doelen 2026-2027 (in prioritaire volgorde)

1. In 2026 en 2027 heeft de gemeente een faciliterende rol in de verdere uitrol van het lokale waterstofnetwerk GROHW. Als verbinder tussen vraag en aanbod ondersteunen we bedrijven om te verduurzamen met waterstof wanneer relevant.³⁰
2. In 2026 dient de gemeente samen met de GROHW-partners een gezamenlijke Connection/Valve Study Agreement bij Hynetwork in voor het aansluiten van Deventer op het landelijke waterstofnetwerk.
3. In 2030 is het nalevingspercentage van bedrijven voor de energiebesparingsmaatregelen (AmvB) gestegen naar minimaal 80%.
4. In 2027 is voor de nieuwe werklocatie/bedrijventerrein een integraal energiesysteemschets en energieplan (incl. mobiliteit) vastgesteld door het college en is meegewogen bij de uiteindelijke locatiekeuze.
5. In 2027 lopen er op ten minste vier bedrijventerreinen één of meerdere collectieve verduurzamingsprojecten (zoals Smart Energy Hubs, zon op dak, laadpleinen, waterstofprojecten), waarbij minimaal in totaal 50 bedrijven actief deelnemen.
6. Zijn er eind 2027 voor de bedrijventerreinen A1 Bedrijvenpark, de Weteringen, (deel van) Kloosterlanden, cluster GROHW en Poort van Deventer een integraal systeemschets opgesteld waarin per terrein de huidige en toekomstige energiebeschikbaarheid, knelpunten en oplossingsrichtingen zijn beschreven inclusief de heavy-duty laadpleinen en snellaadpunten³¹
7. In 2026 en 2027 zijn minimaal 100 bedrijven individueel ondersteund met quickscans, SEH-ontwerptrajecten of maatwerkadvies voor netcongestie, (proces)verduurzaming en laadoplossingen. Minimaal 30 bedrijven hebben een investeringsbesluit genomen of geïmplementeerd.
8. Eind 2027 vindt driekwart van de betrokken partners dat de samenwerking tussen gemeente, bedrijven, netbeheerders, kennisinstellingen en regionale partners heeft geleid tot meer effectiviteit, kennisdeling en versnelling van de energietransitie.

Samenhang tussen lopende programma's versterken

In de periode 2026–2027 en daarna bouwen we voort op een stevig fundament van bestaande programma's en samenwerkingen. Deze programma's vormen de ruggengraat van zowel de gebiedsgerichte als de individuele aanpak en staan hieronder weergegeven. In al deze programma's hebben we vaak ook als gemeente een rol. Door betere afstemming, kennisdeling en gezamenlijke uitvoering vergroten we de effectiviteit en versnellen we de transitie. Hierbij zetten we in op een langjarige structurele samenwerking.

³⁰ koppeling met thema Mobiliteit & Logistiek

³¹ koppeling met Energiesysteem van de Toekomst, thema Lokaal energiesysteem

Gebiedsgerichte en individuele aanpak op bedrijventerreinen

Lopende programma's

- Smart Energy Hub (SEH) A1 Bedrijvenpark³²
 - Op het A1 Bedrijvenpark ligt de regie expliciet bij de gemeente. Vanwege de strategische ligging en de acute netcongestieproblematiek wordt hier stevig ingezet op de verdere uitbouw in 2026 en 2027 van de SEH, inclusief een centraal energy management systeem, energiedelen, truckcharging en windenergie. De ervaringen op A1 dienen als voorbeeld voor de andere bedrijventerreinen. Het programma wordt ondersteund door kennis vanuit OostNL en Regiodealgelden.
- Smart Energy, Deventer Economic Board³³
 - Het programma Smart Energy, een programma van het Deventer Economic Board (DEB) ondersteunt bedrijven bij het realiseren van Smart Energy Hubs, zowel collectief als individueel. In 2026–2027 worden minimaal vier SEH's gerealiseerd of uitgebreid, waaronder op Kloosterlanden, De Weteringen en Poort van Deventer. Bedrijven worden ondersteund bij energiedelen, flexibiliteit en energiemanagement. De gemeente faciliteert dit met kennis, data, procesbegeleiding en investeringsagenda's, en investeert via Regiodealgelden tot en met 2028. Specifiek voor de Poort van Deventer ligt de regie bij de gemeente voor dit programma.
- MKB-ondersteuning/ Nieuwe Energie Overijssel³⁴
 - Nieuwe Energie Overijssel biedt ondernemers in Deventer gratis vraaggestuurde ondersteuning via een onafhankelijke energieadviseur bij het verduurzamen van hun bedrijfsvoering, energiebesparing en het realiseren van circulaire maatregelen. Het aanbod sluit direct aan op de MKB-programma's zoals het Ontzorgingsprogramma MKB en Krachtig MKB, zodat bedrijven praktisch en kosteloos advies op maat krijgen

³² Onderdeel van het programma Netcongestie van de gemeente

³³ Onderdeel van het programma Netcongestie van de gemeente

³⁴ Programma vanuit de provincie Overijssel

en actief worden begeleid bij het zetten van concrete stappen richting een duurzamer bedrijf. Deventer financiert de energiescans voor horecabedrijven.

- GROHW – Green Oxygen, Hydrogen and Wasteheat³⁵
 - GROHW is het waterstofprogramma voor Deventer bedrijventerreinen waarbij het consortium o.l.v. Essent, Firan en Nefit Bosch wordt gewerkt aan een decentraal waterstofnetwerk. In 2027 staat een 2,5 MW elektrolyser gepland. De gemeente investeert in dit programma via Regiodealgelden t/m 2028 en is daarnaast bevoegd gezag voor het verlenen van de noodzakelijke vergunningen.
- ODIJS – Omgevingsdienst IJsselland
 - ODIJS speelt een sleutelrol in toezicht en handhaving op energiebesparing. In 2026–2027 wordt ingezet op gebiedsgerichte handhaving, drone-thermografie, data-analyse en een jaarlijkse rapportagecyclus. Het doel is een naleving van 80% in 2030. De gemeente investeert €175.000 extra in handhaving en toezicht tot en met 2030.

Gebiedsgerichte aanpak – acties (met regierol gemeente)

- Elk kwartaal organiseren we, als gemeente, een overleg met alle betrokken programma's en gebiedsinitiatieven. Hierin bespreken we samen de voortgang, delen we inzichten en maken we afspraken over samenwerking.
- Binnen de bestaande trajecten komen er gebiedsregisseurs die actief de verbinding leggen tussen collectieve en individuele initiatieven op bedrijventerreinen.
- Voor elk bedrijventerrein stellen we, onder gemeentelijke regie, een systeemschets op met scenario's voor warmte, waterstof, (groen)gas, opslag en mobiliteit als onderdeel van het Energiesysteem van de Toekomst.
- We integreren laadlogistiek, zoals heavy duty laadpleinen en snelladen, in de gebiedsaanpak en zorgen voor afstemming tussen bedrijven.
- Zon op dak wordt binnen de gebiedsaanpakken gericht gestimuleerd, gekoppeld aan flexibiliteit, opslag en energiedelen, zodat projecten doorgang vinden ondanks netcongestie.
- Bij de ontwikkeling van het nieuwe bedrijventerrein (50 ha netto) nemen we energie als noodzakelijke randvoorwaarde mee in de locatiekeuze en planvorming.
- We analyseren en delen gebieds- en bedrijfsinzichten ten behoeve van een gebiedsaanpak en voor het gericht inzetten van branche- of themagerichte ondersteuning. Dit doen we op een verantwoorde manier tussen partners, waarbij we zorgvuldig omgaan met vertrouwelijke informatie en waar nodig gegevens aggregeren of anonimiseren.

De gemeente neemt in al deze acties nadrukkelijk de regierol, zodat bestaande programma's niet naast elkaar bestaan, maar elkaar versterken. Zo bouwen we voort op wat werkt en versnellen we de energietransitie op bedrijventerreinen in Deventer.

Individuele aanpak

Niet alle bedrijven in Deventer vallen binnen een gebiedsgerichte aanpak; denk bijvoorbeeld aan bedrijven in de kernen en de binnenstad. Daarom ondersteunen we als gemeente in 2026–2027 ook individuele bedrijven bij hun energietransitie. Veel acties en kennis uit de gebiedsgerichte aanpak zijn hierbij relevant en worden waar mogelijk gedeeld en toegepast. Door deze samenhang te organiseren, zorgen we ervoor dat collectieve oplossingen en maatwerk elkaar versterken.

De individuele aanpak richt zich op het verlichten van netcongestie achter de meter, het verduurzamen van processen en gebouwen, en het realiseren van slimme laadoplossingen. Door

³⁵ Onderdeel van het programma Netcongestie van de gemeente

maatwerk te bieden, versnellen we de energietransitie op bedrijfsniveau en versterken we het vestigingsklimaat. Daarbij blijven we als gemeente ook stevig inzetten op het handhaven door de ODIJS.

Acties:

- Quickscans vanuit het programma Smart Energy helpen bedrijven om hun energievraag, flexibiliteitspotentieel en aansluiting op collectieve oplossingen zoals SEH's in kaart te brengen.
- We onderzoeken de behoefte aan aanvullende ondersteuning voor bedrijven die niet onder een collectief project vallen en bieden waar nodig gerichte ondersteuning, gebruik makend van de lopende projecten en programma's.
- Vanuit Nieuwe Energie Overijssel kunnen bedrijven een gratis, gedetailleerd energie-advies en maatwerk ondersteuning krijgen op het gebied van productieprocessen, installaties en gebouwen, inclusief advies over subsidies en wetgeving.
- Vanuit de lopende programma's delen we kennis via workshops, learning communities en praktijkvoorbeelden. Dit stemmen we beter af op de behoeften van individuele bedrijven én zorgen voor meer samenhang tussen de verschillende programma's. We richten ons daarbij op themagerichte kennisdeling, bijvoorbeeld voor specifieke branches zoals bouw- en transportondernemingen.
- Ondersteuning bij het waterstof ready maken van bedrijfsprocessen als onderdeel van GROHW. Verbindende rol in bij elkaar brengen van waterstofvraag en -aanbod.
- Toezicht en Handhaving van de informatie- en energiebesparingsplicht met behulp van de erkende maatregelenlijst energiebesparing (EML) door ODIJS o.a. met behulp van drone-thermografie, data-analyses en een jaarlijkse rapportagecyclus.

Door als gemeente de regie te nemen in zowel de gebiedsgerichte als de individuele aanpak, zorgen we voor samenhang en versnellen we de energietransitie voor álle bedrijven in Deventer.

Thema Mobiliteit & Logistiek

Van de totale CO₂-uitstoot in Deventer (476 kton CO₂-equivalenten in 2023) is 35% afkomstig van mobiliteit & logistiek. Hiervan wordt 52% veroorzaakt door verkeer over de snelweg. Hier heeft de gemeente geen invloed op, omdat gemeenten zelf geen beleid kunnen voeren dat gericht is op het verminderen van CO₂-emissies op snelwegen: dit valt binnen de invloedssfeer van de Rijksoverheid. De gemeente heeft wel invloed op emissies die worden veroorzaakt binnen de bebouwde kom en op buitenwegen. Daarom is dit onderdeel als apart thema opgenomen in dit uitvoeringsprogramma. Het richt zich op het onderdeel duurzame mobiliteit en niet op de hele breedte van verkeer en vervoer. Het reduceren van de CO₂-uitstoot gaat volgens de trias mobilica. Dat betekent dat bij het kiezen van mobiliteitsmaatregelen eerst wordt gestreefd naar minder of minder ver reizen, dan naar het veranderen van mobiliteit (naar een meer duurzame vorm) en tot slot naar het verduurzamen van bestaande mobiliteiten (naar emissieloze voertuigen). De laadbehoefte neemt richting 2035 sterk toe. Om de transitie naar emissieloze voertuigen mogelijk te maken, zetten we in op voldoende laadinfrastructuur. Zowel voor auto's, logistiek (busjes en vrachtwagens) als voor bouwmachines en -voertuigen.

Strategische doelstellingen, sec betrekking hebbend op de energietransitie

1. 55% CO₂-reductie uitstoot mobiliteit in 2030 t.o.v. 1990.
2. Het veranderen van de vraag naar mobiliteit door te stimuleren dat efficiëntere en duurzamere alternatieven worden gebruikt. Het STOMP-principe (Stappen, Trappen, OV, MaaS, Privéauto) is daarbij leidend.
3. Passende laadinfrastructuur voor alle elektrische voertuigen. Dit is belangrijk om de mobiliteit te verduurzamen: we verbeteren de luchtkwaliteit, verminderen de CO₂-uitstoot en maken de transitie naar schoon en emissieloos bouwen.
4. De laadinfrastructuur in Deventer sluit aan bij de laadbehoefte en heeft geen negatieve invloed op de snelheid van transitie naar zero-emissie mobiliteit.

1. Voorkomen: slimmer reizen

Tactische doelstellingen

1. In alle masterplannen, gebiedsgerichte aanpakken en bij verandering van functies wordt het principe van het voorkomen van reiskilometers toegepast.³⁶
2. Bij verandering van functies wordt rekening gehouden met het principe van het voorkomen van reiskilometers.

³⁶ Koppeling met RO (nieuwe bedrijventerrein en wonen)

Activiteiten

In de verduurzaming van onze mobiliteit moet de afname van de stijging van het aantal gereisde kilometers, zowel voor goederen- als voor personenvervoer, prioriteit krijgen. Dit kan bijvoorbeeld door het faciliteren van thuiswerken, efficiënt plannen van vervoersstromen, slimme ruimtelijke ontwikkeling en een hoge bezettingsgraad van voertuigen.

- Mobiliteitshubs: ontwikkeling van 5 locaties waar verschillende vervoersvormen samenkomen, zodat overstappen makkelijker wordt en autogebruik afneemt. Hubs De Kien en Roto zijn in voorbereiding. Voor drie hubs zijn zoeklocaties vastgelegd (in of bij Zandweerd / rand spoor, Zuidelijke aanlanding Wilhelminabrug (bij de Hoven) en Stadion Go Ahead Eagles).
- Verdichting: concentreren van nieuwbouwwoningen nabij trein- en busstation, om gebruik van duurzame mobiliteit te stimuleren en autogebruik te beperken (Centrumschil).
- Locatiebeleid: keuzes voor nieuwe ontwikkelingen sturen op basis van mobiliteitsopties voor personen en goederen en functiemenging (bijvoorbeeld wonen, winkelveorzieningen en werken mengen) zodat de noodzaak tot verplaatsing vermindert.

2. Veranderen: anders reizen

Het veranderen van de vraag naar mobiliteit door te stimuleren dat efficiëntere en duurzamere alternatieven worden gebruikt. Het STOMP-principe (Stappen, Trappen, OV, MaaS, Privéauto) is daarbij leidend. De voorkeur gaat volgens dit principe uit naar de duurzaamste vorm van mobiliteit: lopen en fietsen. Daarna is het openbaar vervoer de schoonste optie. Als deze vormen van mobiliteit geen optie zijn kan gebruik worden gemaakt van MaaS (Mobility as a Service): deelfietsen, -scooters en -auto's. Ook de privéauto blijft onderdeel van het mobiliteitssysteem, als alle voorgaande opties niet passend zijn.

Tactische doelstelling

3. Reductie van de CO₂-uitstoot van auto's door het bieden van de juiste alternatieven waar mogelijk op de juiste tijd en plaats: fiets op kortere afstanden en OV en deelmobiliteit voor langere afstanden.

Activiteiten

- Stimuleren van actieve mobiliteit door verbetering fietsparkeervoorzieningen en fietspromotiecampagnes aan het begin van en gedurende het schooljaar.
- Stimuleren fietsgebruik: aanleg van snelle fietsroute Apeldoorn – Deventer en extra stallingsvoorzieningen in het centrum.
- Actief parkeerbeleid
 - Bij actualisatie parkeernormen in 2026 worden lagere parkeernormen (kengetallen CROW 2024) gebruikt in nieuwbouwwijken, zodat minder ruimte beschikbaar is voor auto's. Dit kan autogebruik ontmoedigen, vooral als bestaande parkeerplekken al sterk bezet zijn.
 - Uitbreiding van gebieden waar parkeren alleen mogelijk is tegen betaling, om autogebruik en lang parkeren te beperken. Het gaat over een zone rond de huidige regulering waar overlast wordt ervaren, met een verbreding die in principe te groot is voor wat het CROW ziet als acceptabele loopafstand (ca. 600 m).
 - Het vergroten van gebieden waar alleen met een parkeervergunning geparkeerd mag worden, en/of het verhogen van de kosten van vergunningen, om autogebruik en parkeerdruk te verminderen.
- Deelmobiliteit: stimuleren van het gebruik en het aantal deelauto's, gecombineerd met V2G-technologie zodat de auto kan fungeren als buurtbatterij. Faciliteren van ruimte voor

deelmobiliteit en het stellen van gunstige voorwaarden bij geldende regulering. Het uiteindelijk plaatsen en exploiteren van deelmobiliteit is een markttaak.

3. Verschonen

Het verduurzamen van voertuigen en de infrastructuur. Hierbij gaat het om het stimuleren van het gebruik van de schoonste brandstof of energiedrager en duurzaam materiaalgebruik. Dit door het inrichten van zero-emissiezones, het stimuleren van zero-emissievoertuigen (elektrische auto's en waterstoftrucks) en de ontwikkeling van laadinfrastructuur. Daarnaast gaat het om zuiniger gebruik van energie en grondstoffen, bijvoorbeeld door zuinig rijgedrag, juiste bandenspanning en het hergebruik van materialen voor infrastructuur.

Tactische doelstellingen

4. Uiterlijk eind 2027 zijn stadslogistiek en tweewielers in de binnenstad emissieloos
5. Vermindering van de CO₂-uitstoot in de bouwsector vanaf 2027 door het maken van afspraken met de sector en het stellen van voorwaarden bij aanbesteding en vergunningverlening (Bouwconvenant)
6. In 2026 is er beleid ontwikkeld gericht op vermindering CO₂-uitstoot in de bouwsector door gefaseerde verduurzaming bouwmachines en -voertuigen.
7. In 2027 zijn er op truckparking Bedrijvenpark A1 voorzieningen voor lang- en snelladen gerealiseerd i.c.m. een energiehubs
8. Realisatie van voldoende laadinfrastructuur op bedrijventerreinen Kloosterlanden, Bergweide, Handelspark De Weteringen en A1 Bedrijvenpark door private laadvoorzieningen open te stellen voor publiek gebruik.

Activiteiten

- Snelheidsverlaging buitenwegen: verder verlagen van de maximumsnelheid op twee derde van de buitenwegenreiskilometers wat leidt tot minder brandstofverbruik en lagere emissies.
- Werkgeversaanpak: inzet op uitbreiding van de regionale aanpak gericht op het stimuleren van deelauto's carpoolen het gebruik van e-bikes.
- Zero-emissiezone stadslogistiek: invoeren een zone in de binnenstad waar alleen uitstootvrije voertuigen voor stadslogistiek zijn toegestaan, zoals elektrische bestelwagens en vrachtwagens. Realisatie eind 2027.
- Zero-emissiezone tweewielers: invoeren van een zero-emissiezone in de binnenstad (i.c.m. zero-emissiezone stadslogistiek) waar alleen tweewielers zonder uitstoot (bijv. elektrische motoren, scooters en fietsen) mogen rijden.
- Uitbreiding van de zero emissiezone met de Welle en Singel als variant uitwerken en, nadat de emissiezone is ingevoerd per 31-12-2027 en goed functioneert, dit ter besluitvorming voor te leggen in Q4 2028.
- Walstroom binnenhaven: verplicht gebruiken van walstroom (overdag en 's nachts) voor het energiegebruik aan boord van binnenvaartschepen die aan de kade liggen in de binnenhaven.
- Verduurzaming bouwlogistiek: overstappen naar elektrische en emissievrije bouwmachines en -voertuigen om uitstoot in de bouwsector te verminderen. Ondertekening van het landelijke convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB). Tevens zoeken naar tijdelijke overslagdepots zodat bij grote werken de last mile met kleiner en milieuvriendelijker materiaal kan plaatsvinden.
- Elektrisch laden
Leidend voor de laadbehoefte, is de snelheid van transitie naar zero-emissie mobiliteit en de mate waarin deze met batterij-elektrische voertuigen wordt ingevuld. Om de druk op de schaarse openbare ruimte beperkt te houden, is ons eerste uitgangspunt dat elektrische voertuigen zoveel mogelijk op privaat terrein laden (Ladder van Laden-principe). EV-rijders die geen toegang

hebben tot een privaat laadpunt, moeten kunnen uitwijken naar (semi)-publieke laadpunten. De gemeente neemt de verantwoordelijkheid om te zorgen voor een basisnetwerk van publiek toegankelijke laadpunten. De totale opgave voor laadinfrastructuur vraagt om een regierol van de gemeente. Daarbij houden we een vinger aan de pols bij ontwikkelingen in de laadbehoefte, het gewenste aanbod van laadoplossingen en de impact van obstakels op de transitie, zoals netcongestie. In het concept Omgevingsprogramma Laadinfrastructuur zijn de volgende maatregelen opgenomen:

- Het brandstofpuntenbeleid herzien zodat in de vergunningverlening van tankstationlocaties ook snellaadinfrastructuur wordt meegenomen, met als doel een dekkend snellaadnetwerk langs doorgaande wegen te realiseren.
 - De netbeheerder en provincie actief informeren over de verwachte laadbehoefte, inclusief exacte laadlocaties en bijbehorende laadvermogens, vooral wanneer dit hoge vermogens betreft voor snelladen of logistiek laden.³⁷
 - Het opzetten en uitvoeren van een vorm van verlengd privaat laden die het beste past binnen de gemeente.
 - Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen onderzoeken of parkeerkoffers nabij MSR's (middenspanningsruimtes) benut kunnen worden voor laadinfrastructuur (i.v.b.m. slim laden). En het meenemen van laadinfrastructuur bij ruimtelijke projecten en bouwplannen.
- *Publiek laden*
 - Slim laden verplicht toepassen op reguliere publieke laadpunten, eisen stellen aan de infrastructuur en gebruikers informeren over de toepassing ervan.
 - Het opzetten van een gemeentelijke aanbesteding (wijziging van het uitvoeringsmodel met ingang van juli 2027) voor de uitrol van reguliere openbare laadpunten.
 - Indien nodig (wanneer de markt achterblijft) actief aan de slag met het realiseren van snellaadlocaties in de openbare ruimte
 - Primair inzetten op het gebruik van laadlichtmasten en clustering in de vorm van laadpleinen.
 - Actief laadvoorzieningen faciliteren voor deelauto's door bij openbare laadpunten specifieke parkeerplekken voor deelauto's te reserveren in overleg met deelauto initiatieven.
 - De publieke toegankelijkheid van kortparkeerladers op privaat terrein (bij bezoeklocaties) stimuleren/faciliteren, door ruimte beschikbaar te stellen / verkeersbesluiten te nemen.
 - Waarborgen dat de stroom op publieke laadinfrastructuur groen en uit Nederland afkomstig is en waar mogelijk de combinatie zoeken met lokaal opgewekte energie.
- *Logistiek*
 - Actief grondposities aanwijzen voor snellaadlocaties en heavy-duty laadpleinen, en deze transparant uitgeven (conform Didam-regels).
 - Indien realisatie op verzorgingsplaatsen en truckparkings niet mogelijk of voldoende is, proactief aanvullende locaties zoeken voor heavy-duty laadpleinen.
 - Bij initiatieven in de gemeente aansturen op het openstellen van private (bouw)logistieke laadinfrastructuur als (semi)publiek heavy-duty laadplein.
 - Lokale ondernemers ondersteunen met vragen en de realisatie van laadinfra op eigen terrein, inclusief het stimuleren van gedeeld gebruik van (snel)laadinfrastructuur tussen bedrijven.

³⁷ Koppeling met programma Netcongestie

- De mogelijkheden verkennen om publiek toegankelijke collectieve laadpleinen te faciliteren of realiseren op bedrijventerreinen (eventueel in combinatie met lokale opwek en in samenspraak met de netbeheerder).
- *ZE-Bouw & Werktuigen*
 - Zorgen dat geschikte private en publieke laadinfrastructuur gebruikt kan worden door mobiele werktuigen.
 - De ontwikkeling van een (mobiele) bouwlaadhub of bouwhub-hotspot verkennen voor bouwlogistiek

Tactische doelstellingen (in prioritaire volgorde)

1. In 2027 zijn er op Bedrijvenpark A1 voorzieningen voor lang- en snelladen gerealiseerd icm energiehub .
2. Vermindering van de CO₂-uitstoot in de bouwsector vanaf 2027 door het maken van afspraken met de sector en het stellen van voorwaarden bij aanbesteding en vergunningverlening
3. Uiterlijk eind 2027 zijn stadslogistiek en tweewielers in de binnenstad emissieloos
4. In alle masterplannen en gebiedsgerichte aanpakken wordt het principe van het voorkomen van reiskilometers toegepast.
5. Reductie van de CO₂-uitstoot van auto's door het bieden van de juiste alternatieven waar mogelijk op de juiste tijd en plaats: fiets op kortere afstanden en OV en deelmobiliteit voor langere afstanden.
6. Realisatie van voldoende laadinfrastructuur op bedrijventerreinen Kloosterlanden, Bergweide, Handelspark De Weteringen en A1 Bedrijvenpark door private laadvoorzieningen open te stellen voor publiek gebruik.
7. In 2026 is er beleid ontwikkeld gericht op vermindering CO₂-uitstoot in de bouwsector door gefaseerde verduurzaming bouwmachines en -voertuigen.
8. Bij verandering van functies wordt rekening gehouden met het principe van het voorkomen van reiskilometers.
9. In '26-'27 zoeken we op regionaal niveau naar locaties waar voldoende grond en netcapaciteit beschikbaar zijn voor laadbehoefteonderweg.

Bijlage 1 Adviezen klimaatraad

4.1 Deventer heeft meer dan 3x zoveel energie nodig in 2050 zonder CO2 uitstoot

Het advies van de Klimaatraad

Wij adviseren de gemeente om vast te houden aan het zo spoedig mogelijk afstappen van fossiele energie.

Wij adviseren de gemeente om uiterlijk 2025 te komen met een energievisie waarin met een open blik alle niet-fossiele energiebronnen worden afgewogen en op elkaar worden afgestemd.

4.4 Ga slim om met warmte

Het advies van de Klimaatraad

Bekijk afval eerst vanuit circulariteit maar daarna ook als mogelijke energiebron. Dit geldt niet alleen voor industriële warmte, maar ook voor brandbaar of vergistbaar (bio-)afval.

4.5 Zonnepanelen als zonneschermen

Het advies van de Klimaatraad

Zorg bij aanleg van nieuwe en bij bestaande parkeerplaatsen of transferia dat er zonnepanelen als overkapping boven de parkeerplaatsen geplaatst worden. Dit verlaagt hittestress bij de automobilisten en zorgt dat opgewekte energie ter plaatse door elektrische auto's gebruikt kan worden.

5.1 iedereen DOET mee!

Het advies van de Klimaatraad

Wij adviseren de gemeente om de communicatie zo aan te passen dat alle inwoners bereikt worden over klimaatproblemen. Zo zijn zij beter op de hoogte en worden zij gestimuleerd om klimaat-neutraler te worden.

7.1 Vervolg klimaatraad

Het advies van de Klimaatraad

Installeer een permanente en politiek onafhankelijke klimaatraad, bestaande uit een representatieve afspiegeling van de Deventer bewoners.

Richt daarom een Permanent Adviesraad voor Energie en Klimaat (PAEK) op:

- De PAEK wordt op dezelfde manier geselecteerd als de huidige Klimaatraad, met dezelfde diverse afspiegeling van de samenleving.
- 50% van de leden van de PAEK komt uit de huidige Klimaatraad.
- 50% van de leden zijn nieuw en worden op dezelfde wijze door de gemeente opgeroepen om zich beschikbaar te stellen voor de PAEK en d.m.v. loting geselecteerd.

7.2 Monitoring van alle klimaatbeleidsmaatregelen

Het advies van de Klimaatraad

Het inzichtelijk en toetsbaar maken van alle reeds genomen en toekomstige beleidsmaatregelen en hun onderlinge samenhang.

7.4 Evenwichtige participatie bij klimaatmaatregelen

Het advies van de Klimaatraad

Ga per wijk/vereniging/organisatie in gesprek om te onderzoeken welke energie- en klimaatmaatregelen passend zijn bij alle delen van de bevolkingsgroep. Rijkere groepen gaan bijvoorbeeld eerder over op de aanschaf van een elektrische auto. Armere groepen worden bijvoorbeeld veel beter gesteund door isolerende maatregelen in huis. Zoek naar creatieve en out of the box ideeën om iedereen te kunnen bereiken.

7.5 Deventer roept de klimaatnoodtoestand uit.

Het advies van de Klimaatraad

De gemeente Deventer roept de klimaatnoodtoestand uit en volgt hiermee het voorbeeld van andere gemeenten. Nijmegen, Groningen, Haarlem zijn de stad Deventer al voorgegaan.

8.1 Help verhuurders met verduurzamen

Het advies van de Klimaatraad

Dat Deventer in 2035 van alle steden de meeste verduurzaamde huurwoningen heeft. Wij willen dat de verhuurders meer gaan verduurzamen.

De verhuurders hebben al lang vrijwillig de mogelijkheid gehad om zelf initiatief te nemen om eigen vastgoed te verduurzamen.

Het resultaat hiervan is tot op heden laag. Het advies aan de gemeente Deventer is om de verhuurders actief te stimuleren tot uitvoeren gaat van verduurzaming van hun vastgoed. Om tot landelijk draagvlak te komen worden lokale overheden en andere gemeenten hierover geïnformeerd. Wees een voorbeeldgemeente hierin. Maak ook gebruik van lobbyen om dit voor elkaar te krijgen.